

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра управління фізичною культурою та спортом

**«Фізична культура і спорт: традиції, досвід,
інновації»**

матеріали
IV Науково-практичної конференції з міжнародною участю
12 березня 2026 року

Запоріжжя
НУ «Запорізька політехніка»
2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра управління фізичною культурою та спортом

**«Фізична культура і спорт: традиції, досвід,
інновації»**

Матеріали

IV Науково-практичної конференції з міжнародною участю

12 березня 2026 року

м. Запоріжжя
2026

УДК 796
Ф 50

*Рекомендовано до видання Вченою радою
Національного університету «Запорізька політехніка»
(Протокол №9 від 27.03.2026 р.)*

Рецензенти:

Сватъєв Андрій В'ячеславович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної культури і спорту Запорізького національного університету

Шинкарьова Олена Дмитрівна, доктор філософії (PhD), доцент, доцент кафедри олімпійського і професійного спорту ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Редакційна колегія:

Мазін В.М., д-р пед. наук, проф.; Шуба Л.В., канд. пед. наук, доц.;
Курта Є.О., канд. юр. наук, доц.; Висоцька Н.І., в.о. начальника НДЧ;
Сметанін С.В., ст. викл.; Омок Г.А., канд. пед. наук, доц.

Ф 50

Фізична культура і спорт: традиції, досвід, інновації.

Матеріали IV Науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Запоріжжя, 12 березня, 2026 р. [Електронний ресурс] / Редкол.: В.М. Мазін, Л.В. Шуба, Курта Є.О., Н.І. Висоцька, С.В. Сметанін, Г.А. Омок. Електрон. дані – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2026. – 282 с. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.

ISBN 978-617-529-535-9

Збірник містить тези доповідей фахівців з фізичного виховання та спорту, адаптивної фізичної культури, фізичної реабілітації, ерготерапії та кінезіотерапії.

Розраховано на широкий загал дослідників і науковців в галузі фізичного виховання, спорту, фізичної терапії і спортивної медицини.

УДК 796

ISBN 978-617-529-535-9

© НУ «Запорізька політехніка», 2026

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»	10
<i>Andryuchshenko A.A., Shunko A.V.</i> ANALYSIS OF THE POSSIBILITIES FOR INTRODUCING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN CROSS-COUNTRY SKIING	10
<i>Булгакова Т.М., Терещенко Л.А.</i> РОЗВИТОК ЖИТТЄСТІЙКОСТІ СТУДЕНТІВ – МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	15
<i>Гакман А.В., Горюк П.І.</i> АНАЛІЗ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ПАНКРАТІОНІСТІВ U-15 У МІЖСЕЗОННІ	19
<i>Гакман А.В., Ткачик С.Р.</i> ОЦІНКА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ДІТЕЙ 8-10 РОКІВ, ІЗ ЧИСЛА ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД ВОЄННИХ ДІЙ, У ДИТЯЧИХ ФУТБОЛЬНИХ КЛУБАХ	22
<i>Дутчак М.В., Залойло І.В.</i> СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМ'ЮНІТІ ЧЛЕНІВ СІМЕЙ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ	26
<i>Дутчак М.В., Коваль К.О.</i> НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ АНТИ-ДОПІНГОВОЇ ОСВІТИ У СПОРТІ (НА МАТЕРІАЛІ ОПИТУВАННЯ ТРЕНЕРІВ)	29
<i>Жиденко А.О., Паперник В.В.</i> ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ТРЕНІНГУ	31
<i>Захарова О.М., Сметанін С.В., Жарун М.К.</i> ОБҐРУНТУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БАДМІНТОНУ ТА ПЛЕЙСТИКУ НА ЗАНЯТТЯХ З ДІТЬМИ ІЗ МЕНТАЛЬНИМИ ПРОБЛЕМАМИ	37
<i>Захарова О.М., Сметанін С.В., Сердюков А.С.</i> КРИТИЧНИЙ ОГЛЯД МАТЕРІАЛІВ ЗАКОРДОННИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ВПЛИВУ ВИСОКОІНТЕНСИВНОГО ІНТЕРВАЛЬНОГО ТРЕНУВАННЯ ЗА «ПРОТОКОЛОМ ТАБАТА»	42
<i>Коваленко Д.Д., Мазін В.М.</i> КОНСТРУКЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО ГІПЕРГРАВІТАЦІЙНОГО КОСТЮМУ ДЛЯ ТРЕНУВАНЬ СПОРТСМЕНІВ	47
<i>Кошуря А.В.</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВІДНОВЛЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ-СПОРТСМЕНІВ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ	50

<i>Лі Чжолін, Лі Шуїнг, Ту Тао</i> КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ГЕНДЕРНИХ ПІДХОДІВ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ КНР ТА УКРАЇНИ	53
<i>Марченко О.Ю., Ростов О.І.</i> ГЕНДЕРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ У СТРУКТУРІ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ	57
<i>Палічук Ю.І.</i> ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	61
<i>Панченко І.О., Чоботько М.А.</i> ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ ТА ТРИВОЖНИХ РОЗЛАДІВ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ ТА КУРСАНТСЬКОЇ МОЛОДІ	67
<i>Петровська Т.В., Федорчук С.В., Арнаутова Л.В., Ганага О.Ю.</i> ТЕХНОЛОГІЯ КОРЕКЦІЇ ТА ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ КВАЛІФІКОВАНИХ ГАНДБОЛІСТОК	71
<i>Рагозін В.А., Чепок Р.В.</i> ТУЙШОУ ЯК ОСОБЛИВА ТЕХНІКА ДЛЯ ЖІНОК У КИТАЙСЬКИХ БОЙОВИХ МИСТЕЦТВАХ	75
<i>Руснак Т.О.</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИЙ АНАЛІЗ ІНТЕР- АКТИВНИХ ФІЗКУЛЬТУРНИХ ЗАНЯТЬ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	79
<i>Чухланцева Н.В., Чередниченко І.А., Мельникова Л.В.</i> ВПЛИВ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА СПОРТИВНУ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ І ТРЕНУВАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ	84
<i>Чухланцева Н.В., Чередниченко І.А., Порада О.В., Напалкова Т.В.</i> ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК ПЕДАГОГІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	88
<i>Шевяков О.В., Приходько В.В.</i> ТЕХНОЛОГІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	93
СЕКЦІЯ «ПРОФЕСІЙНИЙ, ОЛІМПІЙСЬКИЙ ТА ПАРАОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ»	97
<i>Sirayeva M.A., Shunko A.V.</i> ANTHROPOMETRIC STUDY OF THE ASTANA CITY ORIENTEERING TEAM	97
<i>Koshcheyev A.</i> AGE-SPECIFIC PERIODIZATION MODEL FOR SPECIAL ENDURANCE DEVELOPMENT IN ADOLESCENT TAEKWONDO ATHLETES	103
<i>Алібеков А.А., Мазін В.М.</i> ПРОЕКТ СС4С ЯК ФАКТОР ГУМАНІЗАЦІЇ СПОРТИВНОГО СЕРЕДОВИЩА	105
<i>Бабаліч В.А.</i> ПАРАОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	109

<i>Буренко М.С.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ В ПІДГОТОВЦІ ПРОФЕСІЙНИХ СПОРТСМЕНІВ	113
<i>Власюк О.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ТЕМПОВОГО ПЕРЕВОРОТУ ВПЕРЕД У ГІМНАСТОК МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ (7-9 РОКІВ)	118
<i>Воронова В.І., Ковальчук В.І., Астахова А.Д.</i> ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЗНАЧУЩОСТІ ВИВЧЕННЯ ПОСТ-СПОРТИВНОЇ АДАПТАЦІЇ СПОРТСМЕНІВ-БІАТЛОНІСТІВ	122
<i>Дмитрієнко В.В., Серєда Н.В.</i> АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ВИКЛИКІВ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО ОРІЄНТУВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ХАРКІВЩИНИ)	126
<i>Довгалюк Т.А.</i> МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТИ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ	129
<i>Довгалюк Т.А., Омок Г.А., Сметанін С.В., Малярєнко Ю.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТРЕНЕРІВ З ОБРАНОГО ВИДУ СПОРТУ	133
<i>Кокарева С.М., Кокарєв Б.В.</i> РОЛЬ ГІМНАСТИКИ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ З РІЗНИХ ВИДІВ СПОРТУ	137
<i>Кокарева С.М., Толкунова С.Є.</i> ОЦІНЮВАННЯ СИМЕТРІЇ РУХІВ У ХУДОЖНІЙ ГІМНАСТИЦІ НА ОСНОВІ МЕТРОЛОГІЧНО ОБҐРУНТОВАНИХ КРИТЕРІЇВ	141
<i>Малєнюк Т.В., Войналович В.П.</i> ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК АЛТИМАТ ФРИЗБИ У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ	144
<i>Омок Г.А., Шуба Л.В., Шуба В.В., Кошелєв О.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ У СТРЕСОВИХ ЗМАГАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ	148
<i>Омок Г.А., Шуба Л.В., Шуба В.В., Сердюков А.С.</i> СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ТА МЕТОДИ ВІДНОВЛЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ СПОРТСМЕНІВ	151
<i>Омок Г.А., Шуба Л.В., Шуба В.В., Шуба В.О.</i> ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ СПОРТСМЕНІВ З ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ ДО ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	155
<i>Рідка О.В., Чухланцева Н.В., Черєдничєнко І.А.</i> ВПЛИВ ЗМАГАЛЬНОГО СТРЕСУ НА РЕЗУЛЬТАТИ СПОРТСМЕНІВ У ТАЕКВОН-ДО ІТФ	158
<i>Рубін А.О., Тропін Ю.М.</i> ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА БЕЗПЕКА ТРЕНУВАНЬ У ПАРАЄДИНОБОСТВАХ	162

<i>Федоряка А.В., Шкарупило П.О.</i> ВПЛИВ ЗАНЯТЬ ПАРКУРОМ НА РІВЕНЬ РОЗВИТКУ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ДІВЧАТОК 9-10 РОКІВ	166
<i>Чередниченко І.А., Пархоменко М.М., Чухланцева Н.В.</i> МОНІТОРИНГ І КОНТРОЛЬ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ГРАВЦІВ ФК РИГА-2 ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ДАТЧИКІВ САТАРУЛТ	171
СЕКЦІЯ «ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»	177
<i>Бондаренко Р.В., Єфременко А.М.</i> МОЖЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ БЮДЖЕТНИХ СИСТЕМ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ У ЕЛЕКТРОННЕ НАВЧАННЯ ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ	177
<i>Бородіна О.С., Шевченко О.С.</i> ВПЛИВ ЗАНЯТЬ СПОРТИВНОЮ ГІМНАСТИКОЮ НА ФІЗИЧНИЙ ТА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	180
<i>Гоголь Т.В., Гоголь В.В.</i> ПРАВОВІ ТА УПРАВЛІНСЬКІ ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	183
<i>Довгалюк Т.А.</i> CLIL-ПІДХІД (CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING) У ПІДГОТОВЦІ ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	188
<i>Довгалюк Т.А., Бабенко К.Ю.</i> РОЛЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ	191
<i>Довгалюк Т.А., Кисельова П.С.</i> ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	194
<i>Дьяков І.С., Мазін В.М.</i> КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ПРОЄКТУВАННЯ ПРОГРАМ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В УМОВАХ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ	196
<i>Зуб Ю.О., Мазін В.М.</i> ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ЧЕРЕЗ ОПТИМІЗАЦІЮ ЗМІСТУ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА	200
<i>Корж Н.Л., Захаріна Є.А.</i> КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ВТОРИННОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ СПОРТСМЕНІВ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ СПОРТИВНОЇ КАР'ЄРИ ...	204

<i>Курта С.О., Сметанін С.В., Сафронюк С.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СИЛОВИХ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ВПРАВ У ПІДГОТОВЦІ КРОСФІТЕРІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ	208
<i>Омок Г.А., Шуба Л.В., Шуба В.О., Якімцов Б.Ю.</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	210
<i>Трачук С.В., Луо Сяньюй</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ КИТАЮ	213
<i>Хома Т.В.</i> ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	217
<i>Шип Г.С., Павлова Д.А.</i> ВИКЛАДАННЯ ВАРІАТИВНОГО МОДУЛЮ «СПОРТИВНЕ ОРІЄНТУВАННЯ» НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗКУЛЬТУРИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	221
СЕКЦІЯ «АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ТА КІНЕЗІОТЕРАПІЯ»	226
<i>Бандурін В.В., Рожеченко В.М.</i> ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІСЛЯ БОЙОВИХ ТРАВМ	226
<i>Баннікова Р.О., Бриндзей А.Р.</i> ТЕРАПЕВТИЧНІ ВПРАВИ У ПОЄДНАННІ З КОНЦЕПЦІЄЮ MULLIGAN ТА NMES З ВИКОРИСТАННЯМ COMPEX SP 8.0 В РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З ПОШКОДЖЕННЯМИ РОТАТОРНОЇ МАНЖЕТИ ПЛЕЧА	228
<i>Будзин В.Р., Каплун Р.В.</i> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ ІЗ КОКСАРТРОЗОМ У СИСТЕМІ ОЗДОРОВЧОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	233
<i>Дудіцька С.П., Медвідь А.М.</i> НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДАПТИВНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ	236
<i>Захарова О.М., Сметанін С.В., Корнілова Н.Ю.</i> ВПЛИВ ЗАНЯТЬ БАДМІНТОНОМ НА МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ	240
<i>Іваницька М.В., Ковельська А.В.</i> СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ОСІБ З ХРОНІЧНИМ НЕСПЕЦИФІЧНИМ БОЛЕМ У ШИЇ	244

<i>Канінець С.М., Будзин В.Р.</i> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ В ОПТИМІЗАЦІЇ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ПАЦІЄНТІВ ІЗ РАДИКУЛОПАТІЯМИ ПОПЕРЕКОВО-КРИЖОВОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА	248
<i>Кошура А.В.</i> ІНТЕГРАЦІЯ ОЗДОРОВЧИХ ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ЗВО	252
<i>Кравчук Л.Д., Завальнюк Д.А.</i> ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ З ПЕРЕЛОМАМИ КІСТОК ГОМІЛКИ ВНАСЛІДОК ВОГНЕПАЛЬНИХ ПОРАНЕНЬ	254
<i>Мариніна В.В., Виноградова М.С.</i> ЕРГОТЕРАПЕВТИЧНІ ВТРУЧАННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОГНІТИВНИХ ФУНКЦІЙ У ОСІБ ПІСЛЯ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЇ ТРАВМИ З РІВНЕМ RANCHO IV	258
<i>Ночовна Н.В., Приходько П.М., Коваль А.А.</i> УРАХУВАННЯ ПРИРОДОВІДПОВІДНОСТІ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ УЧНІВ З ООП	262
<i>Омок Г.А., Шуба Л.В., Сметанін С.В., Грановський Є.Д.</i> КОРЕКЦІЯ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ АДАПТИВНОЇ ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ	266
<i>Руденко Р.Є., Блістів Н.І.</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЖІНОК ІЗ СПЛАНХНОПТОЗОМ	270
<i>Федоряка А.В., Шкарупіло П.О.</i> ФОРМУВАННЯ ПРАВИЛЬНОЇ ПОСТАВИ ТА ПРОФІЛАКТИКА ПЛОСКОСТОПОСТІ У ДІВЧАТОК 5-6 РОКІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ СПОРТИВНОЮ АКРОБАТИКОЮ	274
<i>Шитіков Т.О.</i> ПАТОБІОМЕХАНІЧНІ ОСНОВИ ВІСЦЕРАЛЬНИХ ДИСФУНКЦІЙ У ПРАКТИЦІ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	278

навчальний процес сприяє гармонійному розвитку фізичних і психоемоційних якостей, підвищує рівень професійної компетентності та забезпечує підготовку висококваліфікованих спеціалістів, здатних ефективно працювати в умовах сучасної освіти та спорту.

Список використаних джерел

1. Бородіна О. С., Варивода О. В., Усатенко О. В. Бар'єри та стимули фізичної активності студентської молоді в умовах сучасного освітнього середовища. *Актуальні питання здоров'язбереження людини у координатах сучасних парадигм* : XI Міжнар. наук.-практ. конф., 18–19 груд. 2025 р. Київ ; Ополе, 2025. С. 126–130.

2. Колеснік І., Салямін Ю. Особливості формування інтересу та мотивації до занять спортивною гімнастикою. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2020. № 4. С. 22–26. DOI: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2020.4.22-26>.

3. Погорелова О.О. Вплив занять спортивною гімнастикою на функціональний стан юних спортсменок. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 11(2). С. 122–126. URL: <http://dspac.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/16566/1/Pogorelova%20Olena%20Oleksandrivn%20d0%b0.pdf> (дата звернення: 01.03.2026).

4. Рухова активність і психологічне здоров'я: педагогічні стратегії підтримки балансу у здобувачів вищої освіти / О.С.Бородіна та ін. *Олімпійський та паралімпійський спорт*. 2025. № 3. С. 7–11. DOI: <https://doi.org/10.32782/olimpspu/2025.3.1>.

УДК 796/799:[34:005]:378.016

Гоголь Т.В.¹, Гоголь В.В.²

¹ д-р філософії, доц. каф. теорії і практики фізичної культури і базової загальновійськової підготовки, Рівненський державний гуманітарний університет

² викл. циклової комісії суспільно-гуманітарних дисциплін, Відокремлений структурний підрозділ «Березнівський лісотехнічний фаховий коледж Національного університету водного господарства та природокористування»

ПРАВОВІ ТА УПРАВЛІНСЬКІ ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Анотація. У статті проаналізовано правові та управлінські основи розвитку фізичної культури і спорту в контексті сучасної професійної підготовки. Охарактеризовано основні органи управління та головні аспекти розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Наведені правові

та управлінські компетентності майбутніх фахівців та визначені основні напрями підвищення їхньої професійної підготовки в закладах вищої освіти.

Ключові слова: правознавство, управління, фізична культура, спорт, професійна підготовка

Abstract. *The article analyzes the legal and managerial foundations of the development of physical culture and sports in the context of modern professional training. The main governing bodies and main aspects of the development of physical culture and sports in Ukraine are described. The legal and managerial competencies of future specialists are presented, and the main directions of improving their professional training in higher education institutions are identified.*

Keywords: *law, management, support, physical culture, sports, professional training*

У сучасних умовах реформування освіти та інтеграції освіти до європейського простору особливої актуальності набуває вдосконалення правових і управлінських засад розвитку фізичної культури і спорту. Ця сфера виступає не лише чинником зміцнення здоров'я нації, а й важливою складовою формування професійних компетентностей майбутніх фахівців. Своєю чергою, ефективність професійної підготовки значною мірою залежить від якості управління, узгодженості нормативної бази та впровадження міжнародних стандартів. У цьому контексті дослідження правових та управлінських основ фізичної культури і спорту є важливим для обґрунтування шляхів удосконалення державної політики та підвищення якості сучасної професійної підготовки.

Ефективне функціонування галузі фізичної культури і спорту забезпечується комплексом нормативно-правових актів, що визначають організаційні, правові та соціально-економічні засади її розвитку, а також відіграють важливу роль у формуванні змісту та якості професійної підготовки майбутніх фахівців. Головними з яких є: Конституція України (ст. 49), Закони України: «Про фізичну культуру і спорт», «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень», «Про антидопінгову діяльність у спорті» та ін. Потрібно зазначити, що Україна є учасником міжнародних організацій та дотримується норм Міжнародного олімпійського комітету, Всесвітнього антидопінгового агенства, Олімпійської хартії, Всесвітнього антидопінгового кодексу.

Своєю чергою, система нормативного забезпечення галузі включає підзаконні нормативно-правові акти, що деталізують положення законів і забезпечують їх практичну реалізацію. До них належать: постанови

Кабінету Міністрів України, що затверджують державні програми розвитку фізичної культури і спорту, порядки фінансування та матеріально-технічного забезпечення галузі; накази Міністерства молоді та спорту України, якими визначаються умови присвоєння спортивних звань, атестації тренерів, порядок проведення змагань, функціонування дитячо-юнацьких спортивних шкіл, а також положення про статuti спортивних федерацій, що регламентують діяльність відповідних видів спорту.

Отже, нормативно-правова база має комплексний характер і охоплює закони як прямої дії, так і підзаконні акти, спрямовані на практичну реалізацію державної політики, а також професійної підготовки фахівців сфери фізичної культури і спорту.

Особливостям державного управління у сфері фізичної культури і спорту присвячені наукові праці П. Білас [1] Г. Грибана [5], С. Домбровської [6], О. Шевчук [13] та ін. Питання публічного управління у сфері фізичної культури і спорту є предметом дослідження І. Гоцул [4], Л. Калити [7], В. Капличного [8], С. Король [9] та ін. Ряд дослідників, такі як, Є. Бондарець [2], О. Чокля, А. Фальковський [12], приділяють увагу проблемам державно-правового регулювання у сфері фізичної культури і спорту в умовах воєнного стану.

Регулювання відносин у галузі фізичної культури і спорту відбувається шляхом створення відповідних державних органів, фінансового, матеріально-технічного, кадрового, інформаційного та нормативного забезпечення. Формування дієвої системи державного управління здійснюється на: центральному рівні – органами управління з питань фізичної культури і спорту; регіональному рівні – органами управління фізичною культурою і спортом; на місцевому рівні – місцевими органами управління з фізичної культури і спорту районних адміністрацій і міських рад; на рівні територіальних громад – громадськими комісіями та відділами фізичної культури і спорту.

Узагальнимо основні аспекти системи розвитку фізичної культури і спорту до 2028 року: 1) підвищення рівня фізичної активності населення шляхом реалізації освітніх і просвітницьких програм, популяризації здорового способу життя, створення умов для масових занять спортом; 2) розвиток сучасної інфраструктури внаслідок модернізації спортивних об'єктів, будівництва нових споруд, доступних для всіх груп населення, включаючи осіб з інвалідністю; 3) підтримка спорту високих досягнень і міжнародного спортивного іміджу України (фінансування українських спортсменів у міжнародних змаганнях, підтримка молодих талантів, забезпечення тренувального процесу); 4) оптимізація кадрового забезпечення у сфері фізичної культури і спорту шляхом підготовки та

підвищення кваліфікації спортивних тренерів, викладачів фізичного виховання, створення умов для професійного розвитку кадрів; 5) цифровізація управлінських процесів у сфері фізичної культури і спорту у результаті впровадження сучасних інформаційних систем, створення онлайн-платформ для моніторингу й управління спортивними об'єктами і процесом [7].

Формування правових та управлінських компетентностей майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту здійснюється під час вивчення дисципліни «Нормативно-правове та управлінське забезпечення у сфері фізичної культури і спорту» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей А4 Середня освіта (Фізична культура) та А7 Фізична культура і спорт. Згідно освітньо-професійних програм [10; 11] майбутніх фахівець у сфері фізичної культури і спорту має володіти загальними та фаховими компетентностями, серед значущих є здатності: до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел (ЗК2); виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК4); до розуміння предметної області і професійної діяльності; управляти робочим часом або навчальними процесами у сфері фізичної культури і спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів (ФК4); розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури і спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності повної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (ФК5); усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання (ФК9) [11].

Враховуючи зазначене вище, охарактеризуємо основні напрями підвищення професійної ефективності майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту: 1) удосконалення професійної підготовки у закладах вищої освіти (оновлення освітніх програм відповідно до сучасних вимог ринку праці; поєднання теоретичних знань з практичною підготовкою (педагогічна, тренерська та управлінська практика); залучення здобувачів вищої освіти до науково-дослідної роботи у сфері управління фізичною культурою і спортом); 2) формування управлінських та правових компетентностей (розвиток навичок планування та організації навчально-тренувального процесу; уміння працювати з нормативною документацією; знання трудового законодавства та правил охорони праці; здатність забезпечувати безпечні умови проведення занять); 3) інституційна та міжнародна інтеграція (врахування майбутнім фахівцем міжнародних стандартів професійної діяльності; рекомендацій міжнародних спортивних організацій; принципів антидопінгової політики; інтеграцію української системи спорту в європейський простір).

Отже, правові та управлінські засади фізичної культури і спорту є важливою передумовою якісної професійної підготовки. Нормативна база визначає основи функціонування галузі, однак потребує подальшого вдосконалення відповідно до сучасних освітніх і суспільних викликів. Підвищення ефективності управління та впровадження європейських стандартів сприятиме зміцненню ролі фізичної культури і спорту у формуванні компетентного й конкурентоспроможного фахівця.

Список використаних джерел

1. Білас П. П. Особливості державного управління у сфері фізичної культури і спорту. *Держава і регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. 2024. № 4. С. 36–42.
2. Бондарець Є. М. Проблеми реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту в умовах правового режиму воєнного стану. *Публічне управління та адміністрування в Україні*. 2023. № 37. С. 95–99. DOI: <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.37.18>.
3. Гоголь Т. В., Кіндрат В. К. Педагогічні умови формування організаційно-управлінських компетенцій майбутніх тренерів-викладачів у процесі професійної підготовки. *Колективна монографія «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми та перспективи. Чинники оцінювання якісних досліджень». Том 7. Розділ: Педагогіка*. Ужгород : Ужгородський національний університет. 2022. С. 88–100.
4. Гоцул І. Є. Основні напрямки вдосконалення механізму публічного управління у сфері фізичної культури і спорту в Україні. *Вчені записки ТНУ імені Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2023. Том. 34(73). С. 35–36. DOI: <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2023.1/07>.
5. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту. Державні органи управління фізичною культурою і спортом в Україні. В-во «Рута». С. 40–41.
6. Домбровська С. М., Вавренюк С. А., Палюх В. В. Державне регулювання фізичної культури і спорту в Україні : монографія. 2020. Харків. 313 с.
7. Калита Л. В., Примак М. М. Публічне управління у сфері фізичної культури і спорту: стратегічні завдання та шляхи їх реалізації. *Академічні візії*. 2025. Вип. 36/2025. С. 1–11. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14635450>.
8. Капличний В. А. Суб'єкти публічного адміністрування сфери спорту. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспуденція*. 2019. № 41. Том. 1. С. 74–77.
9. Король С. А., Ворона В. В., Стасюк Р. М. Публічне управління у

сфері фізичної культури і спорту, організаційні структури механізмів управління та сучасні тенденції розвитку. *Педагогічна академія : наукові записки*. 2025. № 15. DOI: <https://doi.org/10/5281/zenodo.14878404>.

10. Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Фізична культура)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (Фізична культура) галузі знань А Освіта. Рівне : РДГУ. 2025. 18 с. URL: https://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/2025/op_2025_mag_a4_sofk.pdf (дата звернення 20.02.2026).

11. Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт галузі знань А Освіта. Рівне : РДГУ. 2025. 17 с. URL: https://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/2025/op_2025_mag_a7_fks.pdf (дата звернення 20.02.2026).

12. Чокля О. І., Фальковський А. О. Специфіка державно-правового регулювання фізичної культури і спорту в Україні. *Теорія та історія держави і права. Прикарпатський юридичний вісник*. 2020. Вип. 2(31). С. 3–9.

13. Шевчук О. Р. Теоретичні основи державного регулювання фізичної культури і спорту в Україні. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2019. Вип. 10. С. 132–135.

УДК 378.016:796.071.4:81'243

Довгалюк Т.А.

викл. ЕПФК «Запорізький національний університет»

CLIL-ПІДХІД (CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING) У ПІДГОТОВЦІ ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

***Анотація.** Розглянуто впровадження CLIL-підходу у підготовку майбутніх викладачів фізичного виховання. Проаналізовано його теоретичні засади, принципи, переваги та труднощі реалізації. Обґрунтовано педагогічний потенціал CLIL для формування професійної й мовної компетентності, підвищення мотивації, розвитку міжкультурної комунікації та конкурентоспроможності фахівців на сучасному ринку праці.*

***Ключові слова:** CLIL, інтегроване навчання, професійна компетентність, ініомовна комунікація, педагогічні інновації*

***Abstract.** The article examines the implementation of the CLIL approach in the training of future physical education teachers. Its theoretical foundations, principles, advantages, and challenges are analyzed. The pedagogical potential*